

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Jméno a příjmení	Marcela Benková
Adresa zaměstnavatele (MŠ)	Mateřská škola Havířov – Podlesí Kosmonautů 4 /1319
Kraj	Moravskoslezský
Zřizovatel	Statutární město Havířov, Svornosti 2, Havířov, část Město
Webové stránky MŠ	http://www.mskosmonautu.cz/
E-mail	ms.kosmonautu.havirov-seznam.cz
Telefon	596 411 015

<u>Stručná charakteristika MŠ</u>	
Lokalita, okolí MŠ	MŠ je umístěná v městské části Podlesí (sídlištní zástavba). Ze dvou stran je obklopená zelení odpočinkové zóny a lesoparku, ze dvou stran panelákovými domy. Součástí budovy je prostorná zahrada. V zahradě jsou vzrostlé stromy (borovice a břízy) a keře. Chodníčky jsou asfaltové. Na zahradě je umístěno pískoviště, průlezky a houpačky. Stoly a lavice jsou nově zastřešeny. Zahrada je oplocena.
Profilace, specifika MŠ	Od školního roku 2012-13 se škola výrazněji zaměřuje na oblast environmentálního vzdělávání.
Zařazování polytechnické výchovy	Průběžně, formou individuální i skupinové práce v souladu s aktuálním TVP.
Počet pedagogů	7
Počet oddělení	3
Počet dětí v oddělení	28
Zajímavosti	Je pilotní školou v mezinárodním programu Ekoškola pro mateřské školy. Pravidelně spolupracuje s předsedou ZO

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

	<p>ČSOP L. Kminiakem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - http://infoportaly.cz/karvinsko/stonava/12708-ms-kosmonautu-v-havirove-ma-na-zahrade-pres-dvacet-budek - http://infoportaly.cz/karvinsko/havirov/16924-ochranci-prirody-vypustili-do-prirody-bazanty - http://tvportaly.cz/havirov/18/30226-ms-kosmonautu-bude-mit-motyli-louku
--	---

Tematický den v MŠ

Fotografie mateřské školky – vnitřní i venkovní prostory

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Název tematického dne	<i>Roste, roste kopeček</i>
Motivace	Hlína, cihla, dům, povrchový důl – lom, těžba, bagr, potrubí, dolování, krtek, žížala, vlašťovka, termít, pigment, socha, porcelánová hlína, kaolín
Spojení úvod - závěr	Keramickým zvonečkem svolávám děti ke klavíru a naučíme se píseň o nepořádném krtkovi. Rozbor textu písně s dětmi, vysvětlení souvislosti písně se zvonečkem a hlínou.
Informace Historie	Povolání: hrnčíř, zedník, bagrista, umělec, sochař
Zajímavosti Srovnání Povídání	Ukázka hliněných předmětů – pečící formy (bábovka, vánočka), hrnec Srovnání stejných předmětů , ale vyrobených z jiného materiálu: kovu, skla, silikonu Krtkův dort – výroba, vyvozování závěrů o tom, proč krtkův, když je pro lidi a není z hlíny
Výtvarné aktivity	Kresba hlínou (cihlou) na chodník - panák Tvoření z keramické hlíny – kuličky Otisky rukou namazaných hlínou Zvonky z hliněných květináčků - kuličky z keramické hlíny, provázků a barev Kresba klackem do hlíny Zapichování klacíků do hlíny v přírodě, dotváření pomocí dalších přírodnin /kůra, .../
Hudební aktivity	Píseň: Nepořádný krtek Doprovod písně zvonečky z květináčů a kuliček z keramické hlíny. Dusání hliněné podlahy – tanec bosých chodidel v přírodě /bezpečné místo/ za doprovodu drumbenu (bubnu z přírodních a recyklovaných materiálů).
Dramatické aktivity	Úvod a konec ohlášeno cinkáním na hliněný zvoneček Pohádky z pařezové chaloupky Křemílk a Vochoomůrky – Jak zasadili semínko: dramatizace, zpěv
Sportovní aktivity	Cvrnkání kuliček do důlku v hlíně Slalom kolem krtčích hromádek na louce – chůze, jízda s kolečky Hod hliněnou koulí přes potok, do potoka Pohybová hra Na sochy – honička, kdo je chycen zkamení
Návazné aktivity	Pozorování stop zvířat v hlíně a tvoření odlitků za pomoci sádky a vody. Výroba hmyzího hotelu, plnění okének cihlou, květináčem, ... Pěstování semínek v hlíně v místnosti, přesazování na záhonek., kypření hlíny nástroji Porovnávání barevnosti hlíny z různých míst (dětí donesou v malých nádobkách hlínu z chaty, výletu, zahrádky,...)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Informace a zajímavosti o materiálu

Vedle kamene a dřeva patří hlína k nejstarším přírodním materiálům, které se používají k výstavbě obytných staveb.

Nepálená hlína je přírodní materiál dobře recyklovatelný, který se dá vhodně použít na nové výrobky nebo znovu vrátit do přírody.

Konstrukce z nepálené hlíny přispívají k vytvoření zdravého a příjemného prostředí pro lidi bez zdravotních problémů i pro nemocné, kteří dlouhodobě trpí onemocněním horních cest dýchacích.

Hlína má schopnost dobře akumulovat teplo. Vyskytuje se v různých barvách. Dermatologicky zcela neškodná. Vizuální kontakt s materiálem příznivě působí na psychiku osob. Má sníženou odolnost vůči působení vody. Ve stavebnictví se do ní přidává slaměná řezanka, plevy, mušle, lastury, písky, prasečí štětiny, písek.

Vlaštovky si staví svá hnízda z hliněných, slinami slepených hrudek, nahoře otevřená, vystlaná stébly a peřím.

Termiti si staví z trusu, hlíny a z odumřelých jedinců svá nadzemní hnízda několik metrů vysoká. Spojení je zajištěno slinami. Z tohoto typu hnízd je veden systém podzemních chodeb k potravě.

Motivační aktivity

Prohlídka hnízda vlaštovek – ve chlívě, na obrázku.

Termiti a jejich nadzemní i podzemní hnízda – vyhledávání informací v encyklopediích, na internetu a SmartBoardu.

Zvířecí stopy otištěné v hlíně – hledání a určování podle klíčů.

Panenky s porcelánovou hlavičkou a částmi rukou a nohou.

Motivační kniha, divadelní představení, film:

Mobilní planetárium v MŠ – výukový program o životě krtka v zemi

Zdeněk Miler – Příběhy o krtečkovi

Zdeněk Smetana: Pohádky z pařezové chaloupky – Jak zasadili semínko

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Náměty a podklady pro tvorbu dalších aktivit:

Nástroje zpracovávající daný materiál

hrnčířský kruh, váleček, vykrajováno, bagr, síto, náradí zedníků (lžíce, stěrka, ...)

Věci vyrobené z daného materiálu

pečicí formy, domy, zdi, keramické výrobky, porcelánové nádobí, části panenek

Hudební nástroje

ťukání dřevěnou paličkou na různě velké květináče

Pokusy

- rozpustnost hlíny (kamenu, písku, ...) ve vodě
- Co dovede hlína? zakopání pokladu (odpadu) do hlíny a následné odkrytí
- porovnávání hmotnosti (hlína, piliny, polystyrénová výplň balíků,...) na vahách z věšáku a jogurtových kelímků
- prosévání hlíny přes sítko – pozorování, co všechno je v ní obsaženo, pojmenovávání

Výroba z daného materiálu

- žížaliště v zavařovací sklenici

Zvířata, spojená s daným materiálem

žížala, krtek, mravenci, vlaštovky, termiti

Pohádky a příběhy

Zdeněk Miler: Krtečkova dobrodružství

Zdeněk Smetana: Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko

Báseň

Co všechno musí udělat jaro

František Halas

Vytáhnout trávu z hlíny

a nazeleno natřít.

Načernit pěkně stíny

a všechno živé sbratřit.

Všem hadům svléci kůži,

Načesat řádně louky,

spočítat lístky růží

A pruty leštit brouky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Námět na výlet

- exkurze do ruční keramické dílny (Ostrava)
- Archeopark Podobora (Chotěbuz u Českého Těšína) – vykopávky
- Santé – centrum ambulantních a pobytových sociálních služeb Havířov a jejich keramická dílna
- Kotulova dřevěnka – původní stavba města Havířova, hliněné základy, podlahy
- Povrchový důl – lom v Trojanovicích

Píseň

NEPOŘÁDNÝ KRTEK

Hudba Josef Krček, text Jiří Havel

(Doprovod: 5)

Vesele

1. By - lo rá - no a byl čtvrtek. Já - ký krás - ný den!
2. Když jsem se pak vra - cel zpát - ky, kr - tek už byl pryč.

Před cha - lu - pou le - zi kr - tek prá - vě z dí - ry ven.
Laj - dák je - den! U hro - mád - ky ne - chal le - žet rýč. *Fine*

"Kdo tě pus - til do za - hra - dy?" zlost - ně jsem se ptal.
O - brá - til se ke mně zá - dy a ryl klid - ně dál.

D. C. al Fine

90

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Použitá literatura

Chybík J.: Přírodní stavební materiály. Praha, Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2532-1

Plicková E.: Pozdišovské hrnčiarstvo. Martin, tlačiarne SNP, 1959.

Vávrová, B.: Co vypráví hlína dětem: metodické příručka keramických technik a jejich využití v arteterapii. Část I. *Arteterapie: časopis České arteterapeutické asociace se zaměřením na arteterapii, artefiletiku, muzikoterapii a dramaterapii*, 2012, **29**, s. 53-62. ISSN 1214-4460.

Jánský P.: Já, písnička 1. Zpěvník pro žáky základních škol I. díl pro 1. – 4. třídu. Music, Cheb. ISBN 80-85925-01-X

Fotopříloha s popisem aktivit

Foto č. 1

Jako motivační aktivita může sloužit pozorování stroje pracujícího s hlínou – bagru. Rozhovor s bagristou o tom, co vše se může ukrývat v hlíně (potrubí, kabely), jak namáhavá je práce, rozdílu namáhavosti práce s lopatou a bagrem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 2: Odpad, poklad

Co vše dokáže příroda. Zakopání různého druhu odpadu na školní zahradě (plechovka, papír, plastový kelímek, lahev, biologický odpad – pecky, slupky) nejlépe na podzim. Označení místa a záznam zakopaných věcí. Na počátku léta odkrytí odpadu a pozorování, co se stalo s odpadem v hlíně. Pokus o vyvození závěru o odpadu v přírodě, na naší Zemi.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 3: Centrum ambulantních a pobytových sociálních služeb města Havířova - Santé

Možnost prakticky si vyzkoušet práci s keramickou hlínou při návštěvě centra – válení válečků, tvorba kuliček.

Prohlídka výrobků z keramické hlíny vytvořených jeho příslušníky při návštěvě centra, poznávání možnosti prodeje a nákupu ručně zhotovených výrobků.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 4: Hmyzí hotel

Vyrobít na školní zahradě místo, které by mohli obývat bezobratlí živočichové a my bychom je mohli pozorovat v jejich přirozeném prostředí. Před plněním okének hmyzího hotelu, zjišťování informací v encyklopediích o tom, v čem se bezobratlí živočichové ukrývají, poté hledání vhodných materiálů, plnění okének za pomoci rodičů, prarodičů – řezání, vrtání.

Foto č. 5: Zvoneček z keramické hlíny

Zvoneček ohlašující začátek či konec aktivity – dramatické scénky vyrobený dospělou osobou. Děti si vyrobí zvonečky z květináčků, srdce zvonečku si připraví z keramické hlíny.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 6: Stopy v přírodě

Hledání stop otištěných v mokré nebo zmrzlé hlíně. Určování stop pomocí klíčů a encyklopedií nebo společně s odborníkem (lesníkem, ochráncem přírody). Tvoření odlitků stop ze sádry a vody. Možnost praktického použití odlitků ve třídě – porovnávání velikostí jednoho druhu zvířat, pojmenování: tlapka, kopyto, dráp, sudokopytník.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 7: Malí zahradníci

Pěstování květin pro záhonek školní zahrady dětmi – výsev semínek, péče o ně, přesazování do záhonku a podzimní sběr semínek k opětovnému jarnímu výsevu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 8: Hrátky s hlínou

Zjišťování vlastností hlíny: do vlhké hlíny lze snáze zasunout klacek než do suché hlíny. Řešení situace, jak na to, aby klacek byl upevněn i v suché hlíně. Tvoření zahrádek, domečků pro imaginární skřítky nebo drobné živočichy. Pozorování bezobratlých živočichů při překonávání umělých překážek vytvořených dětmi v přírodě.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 9: Mobilní planetárium - Jak to vypadá pod zemí?

Návštěva mobilního planetária v prostorách třídy. Seznámení se prostřednictvím animovaného příběhu s životem v hlíně. Možnost vyzkoušet si pohyb v tmavém prostoru, procvičit si zrak, ohleduplnost, tolerantnost.

Tematický den zpracovala:

Marcela Kuchová
podpis autora

MATEŘSKÁ ŠKOLA HAVÍŘOV - PODLEŠÍ
Kosmonautů 4/1319, PSČ 736 01
příspěvková organizace
IČO: 619 88 626

Samuel
podpis nadřízeného pracovníka,
razítko mateřské školy

v Havířově dne 20. 4. 15.